

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БИОЦИДНИМ ПРОИЗВОДИМА

Члан 1.

У Закону о биоцидним производима („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10), у члану 2. после тачке 9) додају се тач. 9а) и 9б), које гласе:

„9а) *опозивање* јесте свака активност или мера којом се врши повраћај биоцидног производа који је произвођач односно дистрибутер већ испоручио или учинио доступним потрошачима односно даљим корисницима;

9б) *повлачење* јесте свака активност или мера којом се спречава даље снабдевање и чињење доступним биоцидног производа који је стављен у промет;”.

Члан 2.

У члану 4. после става 3. додају се нови ст. 4, 5. и 6, који гласе:

„Активне супстанце за које је одбијен упис у Листу I - Листа активних супстанци или Листу Ia – Листа активних супстанци садржаних у биоцидном производу мањег ризика уписане су у Листу II - Листа активних супстанци за које је одбијен упис у Листу I или Листу Ia.

Листом из става 4. овог члана одређени су нарочито: име активне супстанце и врста биоцидног производа у коме не може бити коришћена та супстанца.

Листа из става 4. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Досадашњи став 4. постаје став 7.

Члан 3.

У члан 8. после речи: „осим” додају се речи: „ако је активна супстанца у том биоцидном производу уписана у Листу II – Листа активних супстанци за које је одбијен упис у Листу I или Листу Ia, односно”.

Члан 4.

У члану 30. став 4. мења се и гласи:

„Поверљиве податке који су потребни за издавање привремене дозволе страни произвођач може да достави Агенцији непосредно или преко заступника који је дужан да приложи овлашћење за заступање.”

Став 5. брише се.

Досадашњи став 5. постаје став 4.

Члан 5.

Члан 42. брише се.

Члан 6.

Члан 50. мења се и гласи:

„Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега врши министарство надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор врши министарство надлежно за заштиту животне средине преко инспектора за заштиту животне средине, министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора и министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора.

Инспекције из става 2. овог члана међусобно сарађују, односно међусобно се обавештавају о предузетим мерама, размењују информације, пружају непосредну помоћ и предузимају заједничке мере и активности значајне за спровођење надзора, а Агенцији достављају информације о резултатима и налазима извршених инспекција."

Члан 7.

После 50. додаје се члан 50а који гласи:

„Члан 50а.

Министарства из члана 50. став 2. овог закона споразумом образују заједничко тело ради обављања послова инспекцијског надзора, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

У раду заједничког тела учествује Агенција.

Споразумом из става 1. овог члана уређују се и питања програмирања инспекцијског надзора."

Члан 8.

У члану 51. став 2. мења се и гласи:

„Приликом узимања узоракa правно односно физичко лице или предузетник дужан је да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање потребне количине узоракa ради испитивања."

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Трошкове узорковања и испитивања биоцидног производа сноси правно или физичко лице или предузетник од ког је узорак узет, ако се у коначном поступку утврди да не одговара прописаним условима за стављање у промет, односно за коришћење биоцидног производа. Ако узорак одговара прописаним условима за стављање у промет, односно за коришћење биоцидног производа трошкови узорковања и испитивања биоцидног производа падају на терет средстава предвиђених финансијским планом Агенције за хемикалије."

Члан 9.

У члану 52. тачки 13) речи: „односно одређена врста биоцидног производа" замењују се речима: „који не може да се ставља у промет за општу употребу".

Тачка 14) брише се.

Члан 10.

У члану 53. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) нареди или организује да се повуче из промета биоцидни производ који није класификован, пакован и обележен у складу са овим законом и нареди или организује да се упозоре потрошачи и даљи корисници на опасности које биоцидни производ представља;”

У тачки 4) речи: „у прописаном року” замењују се речима: „или захтев за издавање одобрења”.

После тачке 12) додаје се тачка 12а), која гласи:

„12а) нареди, координира или, по потреби, организује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и другим органима опозивање биоцидног производа ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама, укључујући и принудно спровођење мере опозивања биоцидног производа, као и његово уништавање на одговарајући начин од стране и на терет произвођача, увозника, односно дистрибутера;”.

У тачки 16) после речи „производ” запета се брише, а речи: „односно одређена врста биоцидног производа” замењују се речима: „који не може да се ставља у промет за општу употребу”.

У тачки 17) речи: „односно одређене врсте биоцидног производа ако их ставља” замењују се речима: „који не може да се ставља у промет за општу употребу ако је стављен”.

Тач. 18) и 19) бришу се.

Члан 11.

У члану 55. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Против решења санитарног инспектора допуштена је жалба министру надлежном за послове здравља.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „ст. 2. и 3.” замењују се речима: „ст. 1, 2. и 3.”.

Члан 12.

У члану 59. став 1. тачка 16) брише се.

Члан 13.

У члану 64. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 14.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о биоцидним производима је одредба члана 97. тачка 9. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређења животне средине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о биоцидним производима који је донет у мају 2009. године увео је нов начин јединственог система стављања у промет и коришћења биоцидних производа на територији Републике Србије који је у складу са прописима Европске Уније, односно који осигурава висок ниво заштите здравља људи и животне средине као и побољшање слободног промета биоцидних производа са земљама ЕУ и другим земљама и одговарајући стручни надзор над применом закона. Овим законом уређени су, између осталог, и средства за одржавање опште хигијене.

Основни разлог доношења ових измена и допуна је повећање ефикасности инспекцијског надзора над применом Закона о биоцидним производима и прописа донетих на основу њега, што се постиже прописивањем овлашћења за вршење инспекцијског надзора и санитарним инспекторима, као и јаснијим дефинисањем овлашћења инспектора.

С обзиром да су санитарни инспектори вршили надзор над применом Закон о здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе („Службени лист СФРЈ”, број 53/91; „Службени лист СРЈ”, бр. 24/94, 28/96, 37/2002; „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон, 79/2005 - др. закон и 41/2009 - др. закон) којим су се уређивала, између осталог, здравствена исправност средстава за одржавање опште хигијене, то је због њиховог знања и искуства у овој материји целисходно да врше надзор и над применом прописа којима се уређују биоцидни производи.

Предложене измене и допуне Закона нису у супротности са релевантним прописима ЕУ, а такође суштински не мењају политику управљања биоцидним производима која је дефинисана у Закону о биоцидним производима.

III. ПОЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Закона о изменама и допунама извршене су допуне члана 2. основног закона и то тако што су додате неопходне дефиниције за термине који се користе у овом закону.

У члану 2. извршена је допуна члана 4. основног закона којом је прописно да су активне супстанце за које је одбијен упис у Листу I - Листа активних супстанци или Листу Ia – Листа активних супстанци садржаних у биоцидном производу мањег ризика уписане у Листу II - Листа активних супстанци за које је одбијен упис у Листу I или Листу Ia. Ово су тзв. негативне листе које нису постојале у основном закону у којем су постојале само тзв. позитивне листе. Негативне листе су последица одбијања уписа активних супстанци у позитивне листе.

У члану 3. извршена је правнотехничка редакција односно усаглашавање са изменама из члана 4. основног закона.

У члану 4. извршена је правнотехничка редакција односно усаглашавање са изменама Закона које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 88/10. Наиме, овом изменом се више не предвиђа могућност да страни произвођач преко заступника, односно представништва са седиштем у Републици Србији може да поднесе Агенцији за хемикалије захтев за издавање привремене дозволе за стављање у промет биоцидног производа. Ова одредба је брисана из разлога што је пословање страних лица уређено другим законима. С друге стране, омогућено је да страни произвођач може да достави Агенцији податке који представљају пословну или индустријску тајну (поверљиве податке), уместо увозника који ту обавезу има према основном закону. С обзиром да одређеним подацима о биоцидном производу располаже само страни произвођач, увозници су у сличним ситуацијама имали проблем да прибаве ове податке, а оваквим решењем олакшано је добијање комплетне документације неопходне за подношење захтева.

У члану 5. брисан је члан 42. основног закона. Овом изменом извршено је усаглашавање Закона о биоцидним производима са Законом о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС“, број 125/04) којим се даје овлашћење за доношење подзаконског прописа којим се уређују услови које морају да испуне лица која су овлашћена да обављају послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације. Доношење и спровођење овог прописа у надлежности је министарства надлежног за послове здравља. На овај начин избегава се двоструко уређивање исте материје.

У чл. 6. и 7. Закона о изменама и допунама извршена је измена члана 50. основног закона и додат члан 50а. Изменом члана 50. утврђено је да инспекцијски надзор биоцидних производа поред инспектора за заштиту животне средине и тржишних инспектора, врше и санитарни инспектори.

Овакво решење предлаже се из разлога што санитарни инспектори имају искуства у вршењу надзора над применом прописа којима се уређују предмети опште употребе, а посебно средства за одржавање опште хигијене те вршење инспекцијског надзора над биоцидним производима не би било додатно оптерећење за санитарне инспекторе. Поред тога, прописивање надлежности санитарних инспектора доприноси већој ефикасности инспекцијског надзора над применом Закона о биоцидним производима и прописа донетих на основу њега, не само због њиховог искуства, већ и броја.

Овим чланом прописана је и обавеза међусобне сарадње и предузимања заједничких мера и активности, а у складу са законом којим се уређује државна управа. Такође, прописана је обавеза да се Агенцији достављају информације о резултатима и налазима извршених инспекција како би на адекватан начин могла да прати стање у овој области и предузима одређене мере.

Чланом 50а прописано је да министарства чије инспекције врше надзор над применом овог закона образују заједничко тело у чијем раду учествује Агенција, управо ради координације послова и ефикасније међусобне сарадње. С обзиром да је Агенција овлашћена за обезбеђивање услова за квалитетно, ефикасно и безбедно управљање хемикалијама и да запошљава најстручније кадрове у овој области, то на најбољи начин може да допринесе раду заједничког тела. Прописано је и да се послови заједничког тела детаљније уређују споразумом о оснивању, којим се уређују и питања програмирања инспекцијског надзора како би се ускладио рад све три инспекције.

У члану 8. извршена је измена члана 51. став 2. основног закона. Овом изменом прецизирају се права и дужности лица обухваћених контролом, као и права и дужности инспектора који врше надзор над применом овог закона,

односно прецизира се начин њиховог поступања у случајевима када узимају узорке од привредног субјекта обухваћеног контролом. На овај начин се избегавају проблеми до којих може доћи са привредним субјектима који су у поступку контроле, имајући у виду да се овим ствара обавеза привредним субјектима да инспектору који врши надзор у конкретном случају ставе бесплатно на располагање потребне количине узорака ради испитивања, а што је у складу са праксом и прописима Европске Уније који уређују тржишни надзор, односно са праксом у Републици Србији у погледу контроле и узорковања других врста роба.

У ставу 2. извршена је допуна члана 51. основног закона и то тако што је утврђено да трошкове узорковања и испитивања биоцидног производа сноси правно или физичко лице или предузетник од ког је узорак узет ако се у коначном поступку утврди да не одговара прописаним условима за стављање у промет, односно за коришћење биоцидног производа, док у случају да узорак одговара прописаним условима за стављање у промет, односно за коришћење биоцидног производа трошкови узорковања и испитивања биоцидног производа падају на терет средстава предвиђених финансијским планом Агенције за хемикалије.

Овакво решење предлаже се да би се смањило финансијско оптерећење правних лица и предузетника у случају да узети узорак у потпуности одговара прописаним условима, односно да трошкови узорковања и анализе у овом случају падају на терет средстава предвиђених финансијским планом Агенције за хемикалије која је надлежна за административно управљање хемикалијама и биоцидним производима. На овај начин се избегава додатно финансијско оптерећење привредних субјеката који у свему поступају у складу са прописима, што је у складу са прописима и праксом Европске Уније који утврђују да инспектор само у случају основане сумње да узети узорак не одговара прописаним својствима исти шаље на анализу, а од резултата анализе зависи ко сноси ове трошкове.

У члану 9. извршена је правнотехничка редакција и усаглашавање са изменама из члана 5. овог закона и члана 40. основног закона.

У члану 10. утврђено је овлашћење инспектора у поступку вршења надзора над применом Закона да нареди или организује да се повуче из промета биоцидни производ који није класификован, пакован и обележен у складу са овим законом и нареди или организује да се упозоре потрошачи и даљи корисници на опасности које биоцидни производ представља. Наведена мера је уведена из разлога што основни закон утврђује могућност инспектору само да нареди да се биоцидни производ класификује, пакује и обележи у складу са овим законом. У случају да се такав биоцидни производ већ налази у промету, а ради заштите људи и животне средине потребно је да се исти повуче из промета, те је било неопходно увести ову могућност и уклонити правну празнину, посебно имајући у виду да се ради о могућим великим ризицима по здравље људи и животну средину од оваквих биоцидних производа. Из истог разлога је прописана и одредба у ставу 3. овог члана, којом је утврђено овлашћење инспектора да нареди, координира или, по потреби, организује са произвођачима, увозницима, дистрибутерима и другим органима опозивање биоцидног производа ако се не поступа у складу са ограничењима и забранама, укључујући и принудно спровођење мере опозивања биоцидног производа, као и његово уништавање на одговарајући начин од стране и на терет произвођача, увозника, односно дистрибутера. Прописана мера је у складу са прописима и праксом Европске Уније, као и прописима Републике Србије (Закон о општој безбедности производа („Службени гласник РС", број 41/09)).

У ставу 2. извршена је правнотехничка редакција и усаглашавање са чл. 6. и 12. основног закона.

У ст. 4, 5. и 6. извршена је правнотехничка редакција и усаглашавање са чланом 5. овог закона и чланом 40. основног закона.

У члану 11. извршена је правнотехничка редакција и усаглашавање са чланом 6. овог закона.

У чл. 12. и 13. извршена је правнотехничка редакција и усаглашавање са чланом 5. овог закона и чланом 40. основног закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Законом о изменама и допунама Закона о биоцидним производима не дира се у суштинска решења дата у Закону о биоцидним производима, односно ове измене и допуне односе се на увођење санитарних инспектора у поступак надзора над применом прописа којим се уређују биоцидни производи. Дакле, овим изменама и допунама не одступа се од решења у европском пропису.

Одређивање проблема који закон треба да реши

С обзиром на искуство и знање санитарних инспектора питање стручног и квалификованог надзора решиће се овим Законом.

Циљ који се постиже

Основни циљ доношења Закона је исти као и циљ основног закона, а то је успостављање, одржавање и унапређивање јединственог система управљања биоцидним производима на територији Републике Србије, осигурање високог нивоа заштите здравља људи и животне средине као и побољшање слободног промета биоцидним производима са земљама ЕУ и другим земљама и одговарајући стручни надзор над применом закона.

Да ли су разматране друге могућности за решење проблема?

Питање надзора над применом прописа може се уредити само законом, па друге могућности нису разматране.

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Из разлога што се питање надзора над применом прописа може уредити само законом, друге могућности нису разматране.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Ове измене и допуне неће утицати на произвођаче односно увознике биоцидних производа јер не уводе нове обавезе.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима, привреди, посебно малим и средњим привредним друштвима?

Овај закон не изазива додатне трошкове, већ уводи могућност да трошкови узорковања и испитивања биоцидног производа падну на терет средстава предвиђених финансијским планом Агенције за хемикалије, ако се у коначном поступку утврди да узорак који је узет у поступку контроле од привредног субјекта одговара прописаним својствима. Дакле, овим Законом се

уводи могућност смањења трошкова за привредне субјекте који поступају у свему у складу са Законом.

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

С обзиром да се не ради о суштинским изменама закона, закон неће изазвати нове трошкове због његове примене.

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Овим изменама и допунама основног закона не утиче се на решења из основног закона те нема утицај на појаву нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Предлагач је Закон о изменама и допунама Закона о биоцидним производима доставио на мишљење свим заинтересованим странама.

Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава?

С обзиром да се овим изменама и допунама суштински не мења основни закон, све мере које ће се предузимати да би се остварио циљ основног закона предузимаће се и током примене овог закона.